

2 Timoti

Poltä Timoti täño bänepi tänpidäm takta manbiḡam ḡo kudän täḡkuk

1-2 ✨ Eruk nanakna Timoti bänepna gämäni, näk Pol, Kristo täño aposorotä man ḡo kudän täḡ gamitat. Anututä iniken gärip terak aposoro piä u takta näk iwoyänpäḡ peḡ näweränkaḡ ämawebe man ḡode yäwettäḡ kuḡat täyat; Nin Kristo-kät kowat-kwasikorän tänayäḡ tämäḡo uwä Anututä irit bureni api nimek, yäḡkehärom taḡkuko ude. Eruk Anutu Nan, ba Ekäninin Jesu Kristoken nanik orakorak, butewaki ba bänep pidämtä gäkä terak äroton.

Poltä Timoti täño bänepi täḡkehärom taḡkuk

3 ✨ Oranaye nanayetä bänep siwoḡi terak Anututa watä piä täḡ yäpmäḡ äbuḡo unitäḡo kodakini näkä udegän täk täyat. Täḡkaḡ Timoti, gäka juku piḡpäḡ Anutu bänep täga nadäḡ imiḡpäḡ uken yäḡapik man terak kepma bipani nadäḡ gamik täyat.

4 Täḡpäḡ gepmaḡpeḡ kwayäḡ täḡjira näka konäm butewaki täḡkuno unita nadäḡpäḡ äneḡi gabäḡpäḡ bänep täga pähap nadäkta gäripi-inik nadätat.

5 ✨ Täḡpäkaḡ nadäkinikka bureni, äbekka Lois kenta meḡka Yunis uken patkuko unitä gäkä terak pärenpäḡ itkukotä itak u nadätat.

✨ 1:1-2: Efe 1:1 ✨ 1:1-2: 1Ti 1:2 ✨ 1:3: Plp 3:5; Apos 23:1

✨ 1:5: Apos 16:1

6 ✧ Mebäri unita näk nadäŋ gamiŋpäŋ ŋode gäwetat; Ketnatä gwäkka terak peŋjira Anututä iron pähap täŋ gamiŋkuko u täŋkehärom taŋjiri kädäp ikek kaŋ ahäwän.

7 ✧ U imata, Anutu uwä täŋumun-umun terak kuŋatneta Munapik nämo nimiŋkuk. Nämoinik, Kudupi Munapiki nimiŋkuko uwä kehäromi ba bänep iron daiwän tokŋeŋ nimik täyak. Ba täŋkentäŋ nimiŋjirän irit kuŋat-kuŋatninta watä it täkamäŋ.

8 ✧ Unita Timoti gäk Ekäni täŋo manbiŋam yäŋahäkta täŋmäyäk-mäyäk nämo täŋpen. Ba komi eŋiken irani näka man yäkta nämo mäyäk täwen. Nämo, Anututä kehäromi gamiŋjirän uterakgän Ekäni täŋo manbiŋamta yäŋpäŋ komi bäräpi näkä kotak täyat udegän kotakta nämo umuntäwen.

9 ✧ Täŋpäkaŋ Anutu uwä nin waki keriken nanik wädäŋ tädotpäŋ kudupi äboriye ude itta nimagutkuk. Imaka täga kubä täŋ imiŋitna unita yäŋpäŋ nämo nimagutkuk. Nämoinik! Bianinik, Anututä imaka kubä nämo peŋkuk-ken uken iniken iron täŋ nimiŋpäŋ Jesu Kristo wäpi terak nimagutta iwoyänkuk.

10 ✧ Täŋpäŋ bianinik nin iwoyänkuko upäŋkaŋ apiŋo ironi u kwawak ŋode niwoŋäretak; Nimagurani Kristo Jesu uwä kwawak ahäŋpäŋ kumäŋ-kumäŋ täŋo kehäromi utpewän maŋpänkaŋ, mani biŋamtä irit kehäromi kumäk-kumäk ikek nämo unitäŋo kudän kwawak pewän ahätak.

11 ✧ Täŋpäkaŋ näk Anututä mani biŋam täga

u yäñahäkta iwoyänjuk. Täñkañ Manbiñam Täga unitäño aposoro ba yäwetpäñ yäwoñärek äma ude itta imaka, iwoyänpäñ nepmañjuk.

12 Täñpäñ mebäri unitagän komi eni ñoken komi bäräpi nadäñ itat. Upäñkañ nämo mäyäk tañpäñ, nadäñ imikinik täk täyat unita bänep yarä nämo täk täyat. Nämo inik, näk nadäkinik kehäromi ñode täyat; U kehäromi nikektä piäni ketna terak peñkuko unita watä it namiñirän piä u säkgämän täñ yäpmäñ kuñtäyiwa kadäni pähap api ahäwek.

13 ✧ Unita Timoti, man bureni täño tawañ näkä gäwetpäñ gäwoñärenkuro ugänpäñ iwarän täñpäñ ämawebe udegän yäwetpäñ yäwoñärek täyi. Ude täñkañ Kristo Jesuta nadäñ imiñpäñ ba gäripka uterakgän kañ pe.

14 ✧ Täñpäñ Munapik bänepnin-ken it nimitak unitä täñkentäñ gamiñirän man bureni säkgämän yäñ gamani unita watäni it täyi.

15 Butewaki! Timoti, notnaye Esia komeken nanik kuduptagän nabäkätäñ moreñkuño uku nadänkuno u. Täñpäñ notnapakyat Figelus kenta Hemogenestä udegän nabä kätänkumän.

16 ✧ Täñpäkañ Onesiforustä ude nämo täñjuk. U näk komi eniken irira näka nämo mäyäk tañpäñ kadäni kadäni bänep pidäm täñ namik täñjuk. Unita näk Ekänitä Onesiforus-kät äboriyeta butewaki nadäñ yämekta yäñapik man yäk täyat.

17 Äma unitä Rom komeken ahäñpäñ näka gwäk pimiñpäñ wäyäkñenkä nabäñ ahäñjuk.

18 ✧ Ba ugän nämo, Efesus komeken täñkentäk

✧ **1:13:** 1Ti 1:10, 1Ti 4:6, 6:3; Tai 1:9, 2:1 ✧ **1:14:** 1Ti 6:20 ✧ **1:16:** 2Ti 4:16 ✧ **1:18:** Jud 21

pähap täñ namik täñkuko u imaka, biñam nadäñkuno u. Unita Ekäniä kadäni pähapken butewaki kañ nadäñ imän yäñpäñ yäñapik man yäk täyat.

2

Timoti uwä Ekäni täño komi äma ude

¹ Eruk ironjina Timoti, Kristo Jesutä iron pähap äboriyeta täñ yämik täyak u yäpmäñ wädäñpäñ kehärom tañpäñ kuñat täyi.

² Ude täñpäñä gäk ba ämawebe mäyap nadäñirä man yäñahäk täñkuro u äma ätu Anutu täño man kehäromi inñitpäñ yäpmäñ kuñat täkañ u yäwetpäñ yäwoñärek täk täyi. Täñiri unitä äma ätu täga yäwetpäñ yäwoñäregän api täneñ.

³ ✧ Täñpäñ gäk Kristo Jesu täño komi äma täga ude itkañ komi bäräpi yäpmäkta nämo gaña täwen.

⁴ Komi äma bureni täño mebäri nadätan? U intäjukun ämanatä näka täga nadäñ namän yäñpäñ piä, äma jopitä täk täkañ u nämo täk täkañ. Nämo, u gwäk pimiñpäñ piä yäñ yämani kehäromigän täk täkañ.

⁵ ✧ Ba äma närepmirek-gärepmirek-ken bäräñek täkañ unita nadä. Äma udewaniwä noriye yärepmitpäñ intäjukun ahäñpäñ gwäki yäpayäñ nadäñpäñä, närepmirek-gärepmirek unitäño бага man siwoñi iwarek. Baga man nämo iwatpäñ jopjop täñpeko uwä gwäki nämo yäpek.

⁶ ✧ Ba man wärani kubä ñode; Äma kubä ketem piä tañigän täñpeko uwä kowatawä noriye ätu yärepmitpäñ ketem tañigän näñpek.

7 Unita Timoti, man gäwetat ñonita juku piñpän kuñariri Ekänitä nadäk-nadäkka api täñkwawa täwek. Täñjirän unitäño mebäri api nadäwi-täreneñ.

8 ✧ Täñpäkañ gäk Jesu Kristota nadäñit nadäñit kuñaren. U Devit täño oranitä kumbani-ken naniktä akuñkuk yäñ mani biñam ude täwet täñkuro ukeño.

9 ✧ Mani biñam unitagän yäñpän komi pähap nadäk täyat. Täñpäkañ waki täñpani ude topmäñpän nepmañkuño itat. Upäñkañ Anutu täño man uwä nämo topani!

10 ✧ Unita ämawebe Anututä inita iwoyäwani u täñkentän yämikta nadäñpän näk bänepna täñ-täpäneñpän komi bäräpi ño kotañ itat. Ämawebe uwä Jesu Kristo terak irit bureni itak u yäpmäñpän kämiwä Jesu-kät penjäñek gänañ tärek-täreki nämo itneñta komi ño nadätat.

11 ✧ Unita man ñode pätak u bureni-inik;

Jesu-kät bureni kumbumäño täñpäwä irit kehäromi-ken Jesu-kät penta api itne.

12 ✧ Täñpän komi bäräpi kotañpän nämo kwi-tanayän tämäño uwä Jesu-kät yabän yawat piä bok api täne.

Upäñkañ Jesuta äwo yänayän tämäño uwä Jesutä kowata ninta äwo api yäwek.

13 ✧ Täñpäkañ nin Jesu iwatta yänkehärom tañkumäño u irepmitnero upäñkañ Jesutä ude täkta yänkehärom tañkuko u nämo api

✧ **2:8:** 1Ko 15:4,20; Rom 1:3 ✧ **2:9:** Efe 3:1,13; Plp 1:12-14

✧ **2:10:** Kol 1:24 ✧ **2:11:** 2Ko 4:11 ✧ **2:12:** Mat 10:33 ✧ **2:13:** Rom 3:3-4; Nam 23:19; Tai 1:2

irepmirek. Nämoinik! U imata, iniken
mebäri ba täktäki täga nämö irepmirek.

Piä äma Anututä gäripi nadäk imani

14 ✧ Unita Timoti, gäk kadäni kadäni man nowä
yäwetpäñ yäwoñärek täk täyi. Täñpäkañ man
jopita yäñawät-awät täneñta Anutu inamiken man
kehäromi kañ yäwet. Man udewanitä äma kubä
täga nämö täñkentäñ imek. Nämoinik, äma man u
nadäk täkañ unitäño bänepi täñpänwak täkañ.

15 ✧ Täñpäkañ Anututä nadäñ gaminjirän
tägawekta gwäk pimiñpäñ piäka täk täyi. Ude täñkañ
man bureni pähap siwoñigän yäñahäñ yäpmäñ
kuñiri mäyäktä piä äma gäkä terak ärowektawä.

16 ✧ Ba man jopi, kome täño nadäk unita yäñuruk-
uruk yäñirä nämö nadäwen. Ude täk täkañ uwä
täñ yäpmäñ kuñkä man jopi kehäromi-inik injtipäñ
Ekäni täño man pekinik api täneñ.

17 ✧ Man udewani uwä paräm tokneñ äronpäñ
äma gupi täñpäwak täkañ udewani. Äma udewani-
ken nanik kubä wäpi Himeneus, kubä Filetus.

18 Äma yarä u man bureni peñkañ ñode yäk
täkamän; Ämatä kumbani-ken nanik akukakuk u
bian ahäñkuko unita nin kumäñpäñ äneñi nämö api
akune yäk. Täñpäñ man udewani terak ämawebe
täño nadäkiniki täñpän wañirä nadäkiniki pewä
putärek täkañ.

19 ✧ Upäñkañ ämatä eñi tänayäñ nadäñpäñ
bek kehäromi änek täkañ ude Anututä iniken

✧ **2:14:** 1Ti 6:4; Tai 3:9 ✧ **2:15:** 1Ti 4:6; Tai 2:7-8 ✧ **2:16:** 1Ti
4:7 ✧ **2:17:** 1Ti 1:20 ✧ **2:19:** Nam 16:5,26; Jon 10:14, 1Ko 8:3;
Ais 52:11

äboriye kehäromi nitek itneŋta bek kehäromi äneŋ-kireŋkuko pen itak. Bek uterak man kudän ŋode kudän täwani itak; Ekänitä äboriye bureni-inik unita nadatak. Täŋpäŋ man kudän täwani kubä pen ŋode bek uterak itak; Ämawebe Ekäni wäpi yäpmäŋ kuŋat täkaŋ uwä kädet wakita mäde ut imineŋ.

20 ✧ Timoti, gäk nadätan? Äma wäpi biŋam ikek täŋo eŋi gänaŋä pärek ba käbot ätuwä gol siriwapäŋ täŋpani. Ba ätuwä päya kujat kenta komepäŋ täŋpani. Imaka uwä ätu piä täga täkta biŋam ba ätuwä piä jopi mebäri mebäri u täŋkaŋ jop maŋpä kukta yäwani.

21 ✧ Täŋpakaŋ äma kubä iniken irit kuŋat-kuŋariken wakini peŋpäŋ kuräki irayäŋ täko uwä käbot siliwa ba golpäŋ täŋpani, piä täga täkta biŋam yäwani, kudupi ude api irek. Äma udewani uwä Mähemi täŋo piä tägatäga täkta biŋam yäwani. Uwä Mähemi täŋo piä täkta pidämtak täyak unita Mähemitä piä man u ba u täga iwerän täŋpek.

22 ✧ Unita gäk kadäni kadäni nadäk waki gubanitä yäpmäŋ kuŋat täkaŋ u mäde ut imiŋpäŋ kädet tägatäga ŋodewani u iwatta gwäk pimiwen; Täktäk siwoŋi, Anututa nadäkinik bureni, bänep iron, bänep kwini. Imaka tägatäga u ämawebe bänep nadäk-nadäki siwoŋitä Anutu yäpmäŋ wädäk täkaŋ u täŋkentäŋpäŋ penta kaŋ iwarut.

23 ✧ Täŋpäŋ nadäk-nadäki gwäjiwanitä jopman yäk täkaŋ unita juku nämo penen. Nadätan, man udewanitä ämik man pewä ahäk täkaŋ.

24 ✧ Tānpāņ Ekāni tāņo piä ämatä man wärät-wärät nämo tāņpek. Nämo, u äma kuduhtagän not tāņ yāmiņpāņ Ekāni tāņo man meni tāņpidām-pidām terak ba bānep kwini terak yāwetpāņ yāwoņārewek.

25 ✧ Tānpāņ äma nadäk-nadäk gwājiwani yāpmāņ kuņat tākaņ u bānep tāga terak yāwetpāņ yāwoņārewek. Yāwetpāņ yāwoņārek tāņjirān Anututä nadāņ yāmiņjirān bānep sukurenpāņ man burenita nadākinik āneņi kāwep tāneņ.

26 Ude tāneņo uwä nadāwä tumbāpāņ Satantä iniken mani iwatneņta buņep pewān yepmāņireko u dat-kwinitpeņ kuneņ.

3

Kadāni bāmopi-ken wakitä api ahāņ pärek

1 ✧ Man ņonita juku peņpāņ nadä! Kadāni tārek-tārekken bārāpi mebāri mebāri api ahāneņ.

2 ✧ Ämatä initagän nadāņkaņ monēņ wädäk-wädakta gāripi api nadāneņ. Tāņpākaņ ini wāpi yāpmāņ āroņpāņ ārowani pāhap tāņpāņ yāņawāt-awāt ba noriye man wakiwaki api yāwetneņ. Ba miņiye naniye tāņo man api utneņ. Tāņkaņ iron kädetta bānep tāga nämo api nadāneņ. Uwä Anutu ini ba, unitāņo man mādē api ut imineņ.

3 Uwä āmawebe not nämo api tāņ yāmineņ, ba äma kubätä waki tāņ yāmiņjirān momini nämo peņ imiņpāņ yāņwawak man api yāneņ. Ba äma yāņpāņ-yabāņ yāwat api tāneņ. Tāņpāņ iniken gupi tāņo gārip ugān api iwatneņ. Uwä komi tāņpāņ ämik

✧ **2:24:** 1Ti 3:3; Tai 1:7 ✧ **2:25:** 1Ti 2:4 ✧ **3:1:** 1Ti 4:1 ✧ **3:2:** Rom 1:29-31

bumta api täneņ. Ude täņkaņ kädet tägata iwan api täneņ.

⁴ Ba iniken noriyeta waki täņ yämiņpāņ iniken nadäk waki täropigāņ api iwatneņ. Täņkaņ inita nadāņirä ärowani pähap api täneņ. Ude täņkaņ Anututa gäripi nadānaņipāņ kome täņo gäripgāņ api iwarāņ täneņ.

⁵ ✧ Täņpākaņ Anutu täņo kädet bureni-inik, kehäromi nitek unita ket nämo nadāņkaņ gupitāgāņ api iwatneņ. Eruk Timoti, äma udewani yabāņ umuntaņpāņ ukät itpāņ-nadäk kubä nämoinik täņpen.

⁶⁻⁷ ✧ Täņpākaņ äma udewani ätutä webe nadäk-nadäki kwini unitä eņiken kābop ärok tākaņ. Äroņkaņ man jopi-jopi yāņ-yākņat-pewä nadäkiniki äma uterak pek tākaņ. Webe uwä nadäk-nadäki kehäromi nämo unita bānep nadāņ gäripitā momiken yāmagurirä nadāwätäk pähap tāk tākaņ. Täņkaņ nadäk-nadäk yāpmäkta gäripi nadäk tākaņ upāņkaņ Anutu täņo man bureni u täga nämo nadāwä tärek tākaņ.

⁸ ✧ Täņpākaņ äma kädet udewani tāk tākaņ uwä man burenita iwan tāk tākaņ, bian äma yarä wāpi Janes kenta Jabrestä Moses täņo manta iwan täņkumāno udegāņ. Äma udewani täņo nadäk-nadäki wawākaņ Anututa nadäkinik nämo täņ imik tākaņ.

⁹ Upāņkaņ täktäki waki u kadäni kārōņi täga nämo api täneņ. Nämo, ämatä unitäņo kädet u kaņpāņ nadāwä guņ täņo bumik api täņpek, bian äma Janes

✧ **3:5:** Mat 7:15,21; Rom 2:19-20; Tai 1:16 ✧ **3:6-7:** Tai 1:11

✧ **3:8:** 2Ti 2:25; Kis 7:11,22, 1Ti 6:5

kenta Jabres täño täktäki kaŋpäŋ nadäŋkuŋo ude. Ude kaŋpäŋ nadäŋpäŋ nämo api iwarän täneŋ.

Timoti, Anutu täño man injit-inik täyi

¹⁰ Upäŋkaŋ Timoti gähä bian näkkät itpäŋ Anututä kädet gäripi nadäk täyak u ämawebe yäwetpäŋ yäwoŋärek täŋira nabäŋpäŋ-nadäŋkun. Ba täktäkna imaka, u nadätan. Ba imaka u ba u täk täyat u mebäri imata täk täyat u nadätan. Täŋpäŋ mebärina ŋode nadätan; Näk Anutu nadäŋ imikinik täk täyat, bäräpi gänaŋ nämo kwitak täyat, ämawebe iron täŋ yämik täyat, ba piä ehuranigän täk täyat. U kudup nadätan.

¹¹ ✧ Täŋkaŋ komi bäräpi täŋ namiŋkuŋo u imaka, nadätan. Antiok komeken, Aikoniam komeken, ba Listra yotpärare-ken komi namiŋirä komi pähap nadäŋkut. Ude upäŋkaŋ Ekänitä bäräpi u kudup ketäreŋ namiŋkuk.

¹² ✧ Bureni-inik, äma kuduptagän Jesu Kristota yäŋpäŋ Anutu täño man iwatnayäŋ täño uwä komi bäräpi api ahäŋ yämek.

¹³ Täŋ, äma täktäki taräkikät jop yäŋ-yäkŋarani ämatä ini bänepken ba ätu täño bänepiken yäŋ-yäkŋat piä täŋtäko taŋi-inik ahäŋpäŋ api weŋ pärek.

¹⁴ ✧ Täŋpäkaŋ Timoti, gähä man bureni gäwetpäŋ gäwoŋäreŋirä nadäkinik täŋkuno u injit-inik täŋpäŋ kaŋ kuŋat. U imata, äma man u gäwetpäŋ gäwoŋäreŋkuŋo unitäŋo mebäri u nadätan.

¹⁵ ✧ Ba gäk ironikentä yäput peŋpäŋ Anutu täño man u nadäŋ yäpmäŋ äbätan u bureni-inik yäŋ nadätan u. Anutu täño man u kehäromi ŋodewani;

✧ **3:11:** Apos 13:50; Apos 14:5,19; Sam 34:19 ✧ **3:12:** Mat 16:24; Jon 15:20; Apos 14:22 ✧ **3:14:** 2Ti 2:2 ✧ **3:15:** Jon 5:39, 1Pi 1:20-21

U bänepka-ken penjähnek pewän ahäj gamiñirän Kristo Jesu nadäj imiñpäñ irit kehäromita biñam täga api täñpen.

¹⁶ ✧ Täñpäkañ Anutu täño man kudän täwani u kudup Anutu täño Munapiktä täñmeham tañirän ahäj moreñkuñ. Man u daniñpäñ nadäk täñitna man bureni täño mebäri niwetpäñ niwoñärek täk täyak. Ba unitä ämawebe nadäk-nadäki gwäjiñ ärowani yäpän-siwontakta yabäj yäk täyak. Ba kädet gwäjiwani yäñpäñ yäpän-siwontak täyak, ba kuñat-kuñat siwoñi niwetpäñ niwoñärek täk täyak.

¹⁷ Täñpäkañ Anutu täño mantä ämawebeniye bänepi-ken piä ude täñtäyon piä täga mebäri mebäri säkgämän täneñta pidämtak täkañ.

4

Timoti, Anutu täño piä gwäk pimiñpäñ täyi

¹ ✧ Timoti, näk Anutu iñamiken ba Kristo Jesu äma kumbani ba kodak irani bok yäpmäj daniwayäj täyak u iñamiken jukuman kubä gäwerayäj. Kristo Jesu u äneñi kwawak ahäñpäñ ämawebeta intäjukun it yämayäj täyak unita ñode peñ gäwetat;

² ✧ Unitäño manbiñam ehuranigän yäñahäñpäñ yäwet täyi. U kadäni kadäni, ämawebe man u nadäneñ ba nämo nadäneño u jop uken gwäk pimiñpäñ Kristo täño manbiñam yäwet täyi. Ude täñpäñ ämawebe täño nadäk-nadäki yäpi-siwontak täkot. Täñkañ kädet gwäjiwani iwarani u jukuman kehäromigän kañ yäwet. Ba äma nadäj bäräp ikek bänepi täñpidäm tañ yämik täyi. Piä u täkta nämo

✧ **3:16:** Rom 15:4, 2Ti 2:21 ✧ **4:1:** Apos 10:42; Rom 14:9-10

✧ **4:2:** Apos 20:20,31

gaŋa taŋpəŋ Kristo təŋo man kädet ket taŋpəŋ yäwetpəŋ yəwoŋärek kaŋ tä.

3 ✧ Nadätan, kämiwä ämawebetä Anutu təŋo man mebäri bureni nintä yäwetpəŋ yəwoŋärek täk täkaməŋ u nadäkta api bitnäneŋ. Man burenita bitnäŋkaŋ yäwetpəŋ yəwoŋärek äma bänep ärik-ärik man yäwani unita äbä niwetpəŋ niwoŋärewut yəŋpəŋ gera api yäneŋ. Man jopi ini bänepitä gäripi nadäk täkaŋ ugän api nadäneŋ.

4 ✧ Man bureni peŋpəŋ kobap man api nadäneŋ.

5 Täŋpəkaŋ Timoti gähä bänep nadäk-nadäkka ba irit kuŋat-kuŋatkata watäni kaŋ it. Täŋpəŋ Kristota yəŋpəŋ komi ba bäräpi kotakta nämo bitnäwen. Täŋkaŋ Anutu təŋo man yəŋahäk-ahäk piä säkgämän kaŋ tä. Ude täŋkaŋ Anutu təŋo watä äma gähä piä yəŋ-gamani u kudup kaŋ täŋ more.

Pol təŋo kumäk-kumäk kadäni keräp taŋkuk

6 ✧ Täŋpəkaŋ nähä paorayəŋ. Bian Anutu iniŋ oretta wain ume piwä kuŋkuŋo ude nägätna api piwä kuneŋ. Kuməŋpeŋ kukkukna kadäni keräp täyak.

7 ✧ Upəŋkaŋ nämo umuntäyat. Nämoinik, äma närepmirek gärepmirek täŋkaŋ gwäk pimiŋpəŋ bärəneŋ pəŋku бага pewani-ken ahäk täkaŋ näk udegän nämo kwitaŋkaŋ bärəneŋ yəpməŋ äbätəŋgän бага pewani-ken ahätat ŋo! Näk nadäkinikna nämo pewa putärenkuŋ.

8 ✧ Unita nadätat, siwoŋi kuŋat-kuŋat təŋo gwäki tägagämän u näkä yəpmäkta itak. U kadäni pähapken Ekäni, ämawebe təŋo täktäk yəpməŋ

✧ 4:3: 1Ti 4:1, 2Ti 1:13 ✧ 4:4: 1Ti 4:7 ✧ 4:6: Plp 2:17 ✧ 4:7: 1Ti 6:12 ✧ 4:8: 1Ko 9:24-25; Rev 2:10

daniwani äma siwoŋi-inik unitä api namek. Tänpäkaŋ gwäki säkgämän u näkagän nämo api namek. Nämo inik, ämawebe Ekänitä äbähta bänep peŋpäŋ itsämäk täkaŋ unita imaka, api yämek.

Man paotpaot

⁹ ✧ Tänpäkaŋ Timoti, gwäk pimiŋpäŋ näkken bäräŋeŋ äbi.

¹⁰ ✧ Butewaki pähap, notnapak Demas unitä kome täŋo gärip iwatpäŋ nabä kätäŋpeŋ Tesalon-aika komeken kuŋkuk. Tänpäkaŋ Kresens imaka nabä kätäŋpeŋ Galesia komeken kuŋkuk. Kuŋjirän Taitus Dalmesia komeken kuŋkuk. ¹¹ ✧ Tänpäkaŋ Lukkät ninekgän itkamäk. Unita Timoti, Mak yäwikaŋ bok kaŋ äbun. Unitä piä täga api täŋkentäŋ namek.

¹² ✧ Täŋkaŋ notninpak Tikikus uwä iniŋ kirewa Efesus komeken u äreŋkuk.

¹³ ✧ Tänpäkaŋ gäk äbayäŋ yäŋpäŋä näkŋo mänit tek Troas yotpärare-ken Kapustä eniken yäŋopmäŋpäŋ peŋkuro u yäpmäŋkaŋ kaŋ äbi. Ba näkŋo buk kenta man kudän moräki täŋpäŋ pewani u imaka, kaŋ yäpmäŋ äbi.

¹⁴ ✧ Eruk, Aleksada kapa-päŋ imaka imaka täŋpani unitä waki mäyap täŋ namiŋkuk. Unita Ekänitä kowata api imek.

¹⁵ Äma unitä man yäwetpäŋ yäwoŋäreŋk täŋkumäŋo u mäyap utpäŋ yejämək täŋkukonik. Unita udegän täŋ gamekta watäni itpeŋ kaŋ kuŋat.

✧ **4:9:** 2Ti 1:4 ✧ **4:10:** Kol 4:14; Tai 1:4 ✧ **4:11:** Kol 4:14; Apos 15:37-39 ✧ **4:12:** Efe 6:21-22 ✧ **4:13:** Apos 20:6 ✧ **4:14:** 1Ti 1:20; Sam 62:12; Snd 24:12; Rom 2:6

16 ✧ Nadätan? Man piäken pengän itkut-ken uken notnapak kubätä näk gäarak nämo itkuk. U kudup nabä kätänpeñ kuñkuñ. Unitäño momini uwä Ekänitä peñ yämiton.

17 ✧ Bureni, notnayetä nabä kätänpeñ kuñkuño upänkañ Ekänitäwä nämo nepmañkuk. Nämo, u mani biñam guñ äbotken yänahänjira unitä nadäka manna täñmeham täñpäñ kehäromi naminjkuk. Täñpäñ tom komi, äma yewani meni-ken nanik ketärenpäñ nepmañkuk.

18 Ude täñ naminjkuko udegän, Ekäni uwä waki mebäri mebäri uken nanik ketärenpäñ kunum gänañ irit bägupi täga u gänañ api nepmañpek. Täñpäkañ Ekäni uterak epmäget penjyänjek pen mät it yäpmänj ärowek. U bureni!

19 ✧ Eruk, yanäpi yarä Prisila kenta Akwila ukät Onesiforus ba unitäño äboriye näkño mena yäpmänpäñ bänep täga man yäwet.

20 ✧ Butewaki, notnapak Erastus u Korin yotpärare-ken itkukotä pen itak. Ba Trofimus käyäm täñpewän Miletus komeken teñkut.

21 Unita Timoti, iwän mänit kadäni nämo keräp täñirän gäkä jukun kañ äbi. Täñpäkañ notkapak Yubulustä bänep täga gäwetak. Ba Prudens, Linus, Klodia ukät äma ätu Kristo wäpi terak notkaye wanotkaye itkañ u kuduptagän udegän bänep täga man gäwetkañ.

22 Eruk, Ekänitä bänep nadäk-nadäka-ken iton. Täñkañ unitäño orakorakitä gäk uwäktän gamiton.

✧ 4:16: 2Ti 1:15 ✧ 4:17: Apos 23:11, 27:23; Dan 6:22 ✧ 4:19: Apos 18:2, 2Ti 1:16-17 ✧ 4:20: Apos 19:22, 20:4

Tuma-Irumu
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files dated 3 May 2025

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5